

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลไทยवास อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี อันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วม ร่วมดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น มั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิไทย แก่คนไทยสามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอน ทางศาสนาใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติอย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

งานพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลไทยวาสา ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นต่อไป

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้นแล้ว นำปรับปรุง แก้ไขพัฒนาปัญหา เป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑.สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐาน คุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพา ตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

๒.สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้าน การบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ตลอดทั้งการผลิตและการจัดการจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของโรงงานยางพารา กลุ่มหัตถกรรม และอื่นๆ เป็นต้น

๓.สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔.สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕.สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการ การค้า การสะสม และบริการกองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖.สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๗.สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ สาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

๘.สาขาการจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้าน ระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เป็นต้น กรณีของการจัดการเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เราะการ

จัดการศึกษาเรียนรู้ที่ดี จะหมายถึงกระบวนการเรียนรู้พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มี ประสิทธิภาพ

๙.สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษาตลอดทั้งวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐.สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทาง ศาสนา ความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคล และสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีเข้า เป็นต้น

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยวาส

๒.๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

ตำบลไทยวาส ในครั้งอดีตเป็นชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานกระจายตัวอยู่ตามริมแม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำนครชัยศรี) ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน เพราะสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ ชนพื้นเมืองเป็นคนไทย และคนไทยเชื้อสายจีนที่เข้ามาทำการค้าขาย โดยการล่องเรือสินค้าจากปากอ่าวไทยเข้าไปตามแม่น้ำ จนถึงจังหวัดสุพรรณบุรี ชาวจีนบางส่วนจึงได้เข้ามาจับจองพื้นที่ปลูกบ้าน เนื่องจากเห็นว่าเป็นพื้นที่ว่างเปล่า และประกอบอาชีพตามริมแม่น้ำในการทำสวน ปลูกผัก มะพร้าว กล้าย ส้มโอไว้เพื่อจำหน่าย ประกอบกับการทำสวนต้องมีการขุดคลองขุดร่องสวน เพื่อความสะดวกในการนำน้ำจากแม่น้ำเข้าไปในพื้นที่ทำการเกษตร และเป็นการแบ่งเขตพื้นที่ทำกินระหว่างกัน อีกทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวกในการสัญจรทางน้ำ เพื่อนำพืชผลทางการเกษตรออกไปขาย ซึ่งพื้นที่ตำบลไทยวาส แต่เดิมมีชื่อเรียกเดิมว่าตำบลท้ายคู้ง จนกระทั่งเปลี่ยนชื่อเป็นตำบลไทยวาสมาจนถึงปัจจุบัน

เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น มีดังนี้

พ.ศ.๒๔๘๓ เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้นในพื้นที่ ประชาชนมากมายได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว บาดเจ็บ ล้มตายเป็นจำนวนมาก

พ.ศ.๒๔๘๕ ในปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๕ เกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ขึ้น ทำให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนเลวร้ายลงไปอีก ข้าสภาพเศรษฐกิจของกินของใช้ก็ขาดแคลนไปแทบทุกอย่าง ทั้งข้าวสาร ยา รักรักษาโรค ราคาข้าวสารถึงละ ๖ บาท ตามค่าเงินสมัยนั้น แม้จะหาซื้อได้ยากอยู่แล้วก็ต้องกักตุนไว้สำหรับกองทัพผู้ป่วนอีกด้วย ประกอบกับมีพ่อค้าคนไทยบางส่วนได้กักตุนสินค้าไว้เพื่อโก่งราคา ซึ่งเรียกกันว่า "ตลาดมืด" และเรียกพ่อค้าที่ได้ผลประโยชน์ในครั้งนี้ว่า "เศรษฐีสงคราม" เพราะร่ำรวยไปตามๆ กัน จากเหตุนี้ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก ไม่มีที่อยู่อาศัย ต้องอพยพไปอยู่ศาลาวัด และบริเวณทางรถไฟ เป็นต้น

พ.ศ.๒๔๘๗ ตำบลท้ายคู้งเกิดโรคระบาดขึ้น อาทิ โรคอหิวาตกโรค ไข้รากสาดใหญ่ ไข้ไทฟอยด์ และโรคฝีดาษ ประชาชนหลายหลังคาเรือนล้มป่วยอย่างหนัก ซึ่งไม่มีแพทย์และโรงพยาบาลที่จะช่วยเหลือประชาชนในหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียงได้ ต้องอาศัยแพทย์แผนไทย หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "หมอไสยศาสตร์" หรือหมอพระ (หลวงปู่เถา น้อยต้นวงษ์) ซึ่งเป็นพระภิกษุประจำวัดคอยให้การรักษาประชาชนในพื้นที่และชาวเรือที่พายเรือสินค้าผ่านแม่น้ำท่าจีน

นับระยะเวลากว่า ๑๒๓ ปี (พ.ศ.๒๔๓๕ - ปัจจุบัน) ซึ่งแรกเริ่มการปกครองจะไม่เป็นรูปแบบที่ชัดเจนเหมือนปัจจุบัน โดยชาวบ้านมักเรียกเป็นเพียงการส่งส่วยให้กับทางการ จนกระทั่งได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองขึ้น โดยที่มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ บัญญัติให้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น และประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ เป็นต้นมานั้น

๑.๒ ลักษณะที่ตั้ง / อาณาเขต และเขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลไทยวาสดังอยู่เลขที่ ๑/๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลไทยวาส อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐

องค์การบริหารส่วนตำบลไทยวาสดังอยู่ห่างจากอำเภอนครชัยศรีเป็นระยะทางประมาณ ๖ กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครปฐม ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด ๗.๕๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๗๐๖ ไร่ อยู่ในเขตตำบลไทยวาสเดิมพื้นที่ ๔ หมู่บ้าน

จำนวนประชากร ณ เดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๙ มีประชากรทั้งสิ้น ๒,๙๕๘ คน แยกเป็นเพศชาย ๑,๔๑๓ คน เพศหญิง ๑,๕๔๕ คน มีจำนวนครัวเรือน จำนวน ๙๙๒ ครัวเรือน เฉลี่ยความหนาแน่นของประชากรในตำบล ๓๙๓ คน / ตารางกิโลเมตร

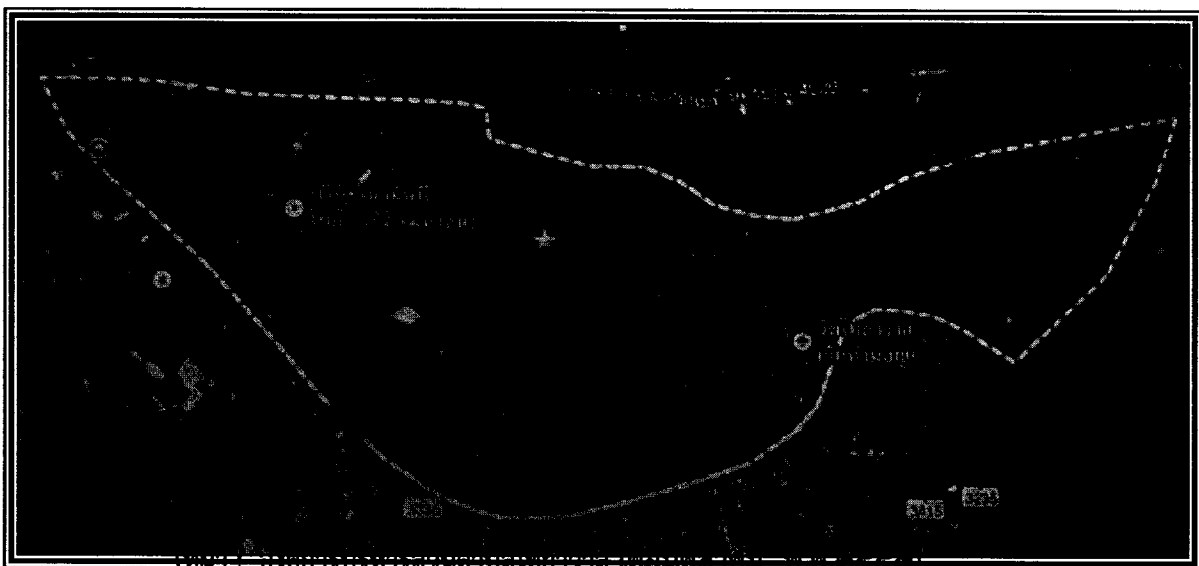
ที่มา : สำนักบริการการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอนครชัยศรี ณ เดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๙

มีอาณาเขต ติดต่อดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตตำบลจรัญราย อำเภอนครชัยศรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตตำบลขุนแก้ว อำเภอนครชัยศรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตตำบลหอมเกร็ด อำเภอสสามพราน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตตำบลนครชัยศรี และแม่น้ำท่าจีน อำเภอนครชัยศรี

รูปภาพที่ ๑

แสดงแผนที่ตำบลไทยวาส อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

เขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลไทยวาส ซึ่งอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยวาส แบ่งการปกครองออกเป็น ๔ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑	บ้านท่าตลาด (บ้านปากน้ำ)
หมู่ที่ ๒	บ้านท้ายคู้ง
หมู่ที่ ๓	บ้านคลองสวนหมาก
หมู่ที่ ๔	บ้านท่ามอญ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี อันดีงามของท้องถิ่นและ ของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วม ร่วมดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยมี ความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น มั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิไทย แก่ คนไทยสามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอน ทางศาสนาใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่าง คนกับสังคม และธรรมชาติอย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

งานพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลไทยวาส ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อให้ ข้อมูล

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลไทยาวาส อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ด้านเกษตรกรรม

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ที่อยู่			เบอร์โทรศัพท์
		บ้านเลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	นางอารมณี ทองสง่า	๒๙	๓	ไทยาวาส	๐๘๙-๘๘๕๔๗๓๐

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ที่อยู่			เบอร์โทรศัพท์
		บ้านเลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	นายสังวาลย์ พุทธคุณ		๓	ไทยาวาส	

ด้านการแพทย์แผนไทย

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ที่อยู่			เบอร์โทรศัพท์
		บ้านเลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	นางอรุณ อุทร	๓๒/๑	๔	ไทยาวาส	

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ที่อยู่			เบอร์โทรศัพท์
		บ้านเลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	นายเรวัตร์ ตันเลิศวิทยา		๓	ไทยาวาส	๐๘๕-๑๑๖๗๒๓๖

ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ที่อยู่			เบอร์โทรศัพท์
		บ้านเลขที่	หมู่	ตำบล	
๑	นางวารีย์ ฤทธิ์คำรพ		๑	ไทยาวาส	๐๙๒-๙๓๐๙๖๙๖